

Září 2020

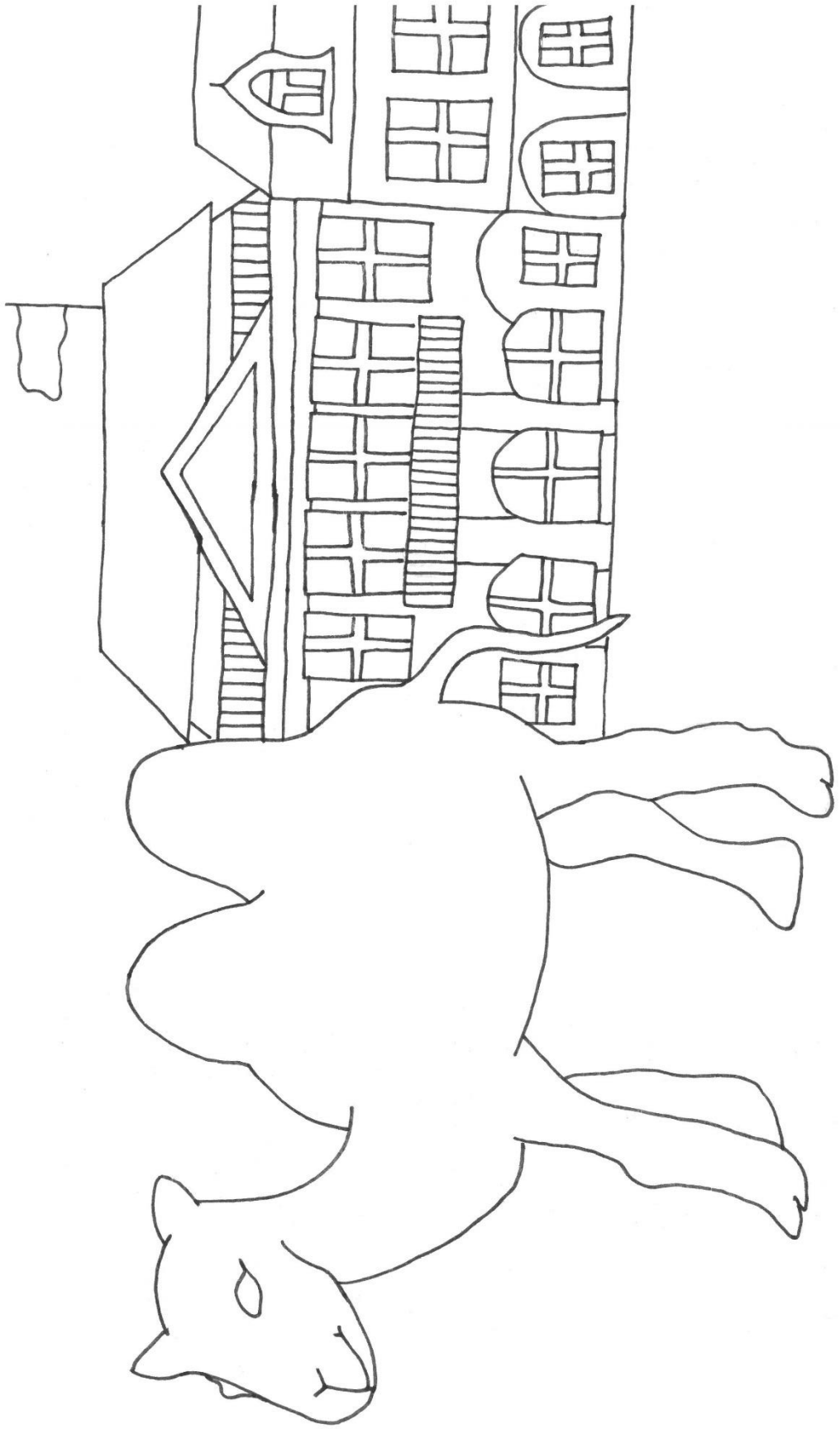
V tomto čísle se dočtete...

... jak se na Dobříš dostaly ondatry

... která dobříšská stavba dříve sloužila jako synagoga

... čemu se věnuje bývalá ředitelka Památníku K. Čapka Kristina Váňová

... a spoustu dalšího!

Milí čtenáři,

v rukou držíte číslo, které na sebe nechalo pěkně dlouho čekat 😊 Aby po vánočním čísle vyšlo až to zářijové, to tu ještě nebylo. A přitom nám v březnu chybělo už jen tak málo... 😊

Doufáme, že jste se na jaře a pak i o prázdninách měli pěkně a dokázali jste si najít čas na to, co vás baví. Abychom si společně netradiční jarní výuku připomněli, rozhodli jsme se otisknout několik slohových prací a básní žáků druhého stupně. Protože podzim teprve začíná a víkendy jsou jako stvořené k výletům, připojujeme také tipy žáků 5. C na návštěvu zajímavých českých míst.

Přejeme vám pěkný podzim a dobrý start do nového školního roku!

za redakci

Zuzana Bílková

Dobrý den. Od kdy se věnujete Karlu Čapkovi?

Karlu Čapkovi se věnuji intenzivně asi třicet let. To jsem byla zakládající členkou nadace, která vznikla za účelem zachování Památníku Karla Čapka ve Staré Huti a sbírala peníze na jeho opravu.

Kdy jste na Karla Čapka poprvé „narazila“?

Jako dítě jsem si poprvé všimla Čapkových fejetonů s názvem *Obrázky z domova* v tátově knihovně. Zaujala mne jejich obálka s namalovanými kvítky. V té knihovně také byla *Válka s mloky*, pečlivě vystřižená z Lidových novin a podomácku svázaná. Až jako dospělá jsem si uvědomila, že je to unikát, nyní je v knihovně Památníku.

Proč je Karel Čapek tak známý po celém světě?

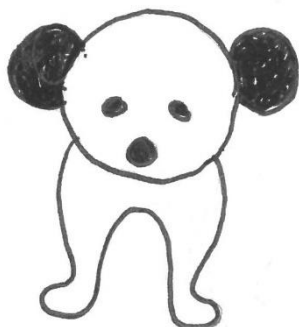
Karel Čapek měl obrovský dar oslovit svým dílem čtenáře každého věku, intelektuály i prosté lidi. A knihám, v nichž mu jde o osud lidské civilizace, rozumí čtenáři na celém světě.

Měl Karel Čapek nějakou špatnou vlastnost?

Měl. Karel Čapek byl silný kuřák. V jeho době se ale ještě o škodlivosti kouření mnoho nevědělo.

Myslíte si, že máte s Karlem Čapkem něco společného?

Učím se od něj neztrácet víru v lidi, neztrácet slušnost. Být zodpovědná za to, co dělám. Pomáhat tam, kde to mohu zvládnout.

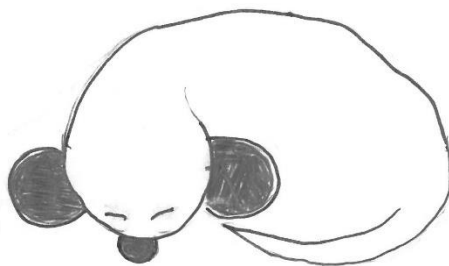
Kdy jste se dostala do Památníku a v jakém stavu jste ho přebírala?

V Památníku jsem začala pracovat v roce 1995. To byl už hodně poznamenaný zubem času, dům byl ve špatném stavebním stavu a výstavy zastaralé. Za dva roky se podařilo vše opravit a v roce 1997 byla otevřena nová expozice.

Jaké místo a věc máte v Památníku nejraději?

Nejraději na Strži mám zahradu. Za ta léta, co jsem tu působila, znám snad každý strom, každou kytku.

Na jaře se tu postupně ohlašují zpěvem ptáci, kteří přilétají ze zimovišť a hledají si místo k hnízdění. Dodnes tu dožívají dva keře, zasazené ještě samotným Karlem Čapkem. Mám ráda, když se na podzim oranžově barví jejich listí.

Jakou knihu a divadelní hru od Karla Čapka máte nejraději?

Román *Obyčejný život* a komedii *Ze života hmyzu*. Tu komedii psal opět s bratrem a je to mistrná parodie špatných lidských vlastností.

Jaké dílo napsal Karel Čapek jako první?

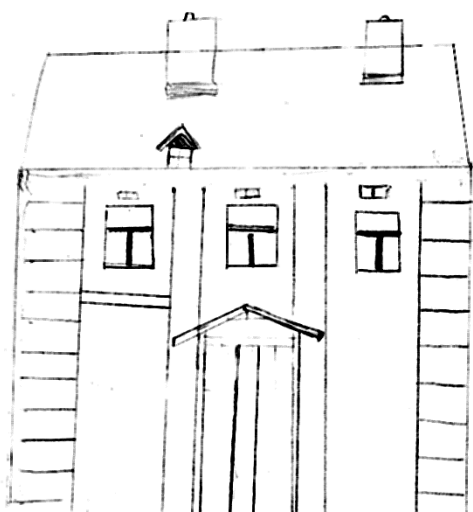
Karel Čapek navštěvoval osmileté gymnázium, už jako student psal básničky. Později, jako student Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, psal umělecké kritiky a drobné prózy do dobových časopisů. Začátek jeho umělecké tvorby je spojen s bratrem Josefem – první knížky napsali společně. Jsou to prozaické soubory *Krakonošova zahrada* a *Zářivé hlubiny*. První samostatné knihy Karla Čapka jsou *Trapné povídky* a *Boží muka*.

Jakou knihu byste doporučila žákům ZŠ?

Dášeňku a *Devatero pohádek* už máte určitě přečtené, zkuste třeba soubor veselých příhod spisovatele se zvířaty, který vyšel pod názvem *Měl jsem psa a kočku*. A pak se můžete ponořit do kouzelných drobných příběhů plných záhad – *Povídek z jedné a z druhé kapsy*.

Čemu se věnujete po odchodu z Památníku?

Užívám si více volného času, snažím se vynahradiť roky zaměstnání své rodině. Ráda cestuji, fotografuji. A stále pracuji ve prospěch Karla Čapka, přednáším o něm a jeho době. Pomáhám také při rekonstrukci interiéru jeho vily na pražských Vinohradech, která by měla v budoucnosti být přístupná pro veřejnost.

Je ještě nějaké místo, kde bychom se mohli o Karlu Čapkovi dozvědět více?

V Čapkově rodišti, Malých Svatoňovicích, je pěkné muzeum obou bratří Čapků. Je to ve východních Čechách, na úpatí Krkonoš, takže výlet sem můžete spojit vedle návštěvy Karlova rodného domu s výšlapem do hor nebo Adršpašských skal.

Mohla byste nám doporučit nějakou zajímavou akci, spojenou s Karlem Čapkem?

Na podzim letošního roku uplyne 100 let od vydání Čapkova nejslavnějšího díla – divadelní hry *R. U. R.*, kde se autor zamýšlí nad osudem světa v rukou umělé inteligence – robotů. Určitě víte, že slovo „robot“, které se dnes používá na celém světě, poprvé zaznělo právě v této hře. Ale nevymyslel ho Karel, nýbrž jeho bratr Josef. V Památníku bude při této příležitosti výstava, kde si určitě s nějakým robotem podáte ruku.

Děkujeme za rozhovor!

Anička a Eliška

Dášeňka

Dášeňka byla pes Karla Čapka. Karel Čapek o ní napsal knihu *Dášeňka čili Život štěněte*, kniha vyšla v roce 1933. Od té doby se hodně proslavila, Dášeňka neunikla pozornosti filmařů. V roce 1979 se natočil animovaný seriál Břetislava Pojara, kdy skutečný život malého štěněte je protkán psími pohádkami. Příběh se dělí na sedm osmiminutových dílů (jak se narodila, jak uviděla svět, jak rostla, co měla na práci, hodně vody uplynulo, jak sportovala, jak šla do služby) a role vypravěče byla svěřena Martinovi Růžkovi.

Napsala Ema

Kulturní dům Dobříš

Kulturní dům Dobříš pořádá společenské a kulturní akce, koncerty vážné i moderní hudby, divadelní představení profesionálních i amatérských divadelních souborů. A dokonce i výstavy (1x měsíčně).

Poskytuje také krátkodobé i dlouhodobé pronájmy prostorů KD, k čemu? Základní a pokročilé taneční kurzy, jóga, jazykové kurzy, autoškola, ZUŠ Dobříš, Křesťanské společenství Dobříš. Jednorázově pronajímá své prostory pro prodejní akce, schůze, akce města apod., zajišťuje redigování měsíčníku Dobříšské listy. Pro ty, kdo neví, co je „redigování“ – upravování textu určeného ke zveřejnění 😊

Něco málo k historii

Budova kulturního domu nejdříve sloužila jako synagoga. Původně se dobříšská židovská obec scházela v jedné malé místnosti v domě č.p. 77 (na dnešním Mírovém náměstí). Protože ale budova nevyhovovala rozrůstající se obci, její zástupci se rozhodli, že si postaví vlastní synagogu.

Ta byla postavena v roce 1777 na pozemku za domem č.p. 77. Nevýhodou ale bylo, že ačkoliv stála u samotného náměstí, nebyla vidět, protože prostor před ní byl zastavěn hospodou č. p. 77.

Původní synagoga sloužila svému účelu do roku 1904 a poté byla prodána manželům Keckovým, tehdejšími majitelů restaurace U Bílého lva. Ti zde zřídili taneční a divadelní sál. V letech 1964–1966 byla budova zbořena.

V roce 1903 bylo rozhodnuto židovskou obcí postavit novou synagogu. Byl zakoupen dům č. p. 68 s pozemkem od manželů Túmlerových na konci dobříšského náměstí, na rohu ulic Rosovické a Brodecké (dnes Čs. armády). Původní dům byl zbořen a na jeho místě byla postavena nová synagoga. Náklad na stavbu nové synagogy činil 56 tisíc korun.

A jestli jste ještě nebyli v KD, tak to určitě napravte, je to tam super!!!

Zdraví Sam

Zdroj: <http://www.kddobris.cz/>

Báseň

plním doma úkoly,
dnes nemusím do školy
někdy zajdu i ven,
samozřejmě s rouškou jen
seji doma semínka,
na oheň nosím polínka
také jezdím s bráchou do lesa na kešky,
ještě že nemusím chodit pěšky
v Lidlu těstoviny došly,
myslím že důchodci celou zemi prošli
pro koláčky do krámu chodím,
doufám že koronavirus nedoprovodím
máme doma mazanec,
už chybí jen vykoledovaných pět vajec
nelétají letadla,
krása oblohy mě napadla

Štěpán Hronza, 9. A

Jelen

Jelen je král lesa,
když ho vidíš, srdce plesá.
Jelen je tak krásné zvíře,
paroží má do velké šíře.
Koncem února je slyšet cinknout paroží,
které jelen někde odloží.
Když hajný najde trofeje,
u srdce ho to zahřeje.
V září jeleni po lese běhají
a laně k říji hledají.
Hlasitým troubením se ozývají
a svého soka k boji vyzývají.
Vítěz velikého klání,
má ve stádu mnoho laní.

Karel Vejvoda, 8. B

Zrušit školu???

Každých deset měsíců z roku mám ten sen, že jednoho dne zruší pravidelnou školní docházku a já nebudu muset každé ráno poslouchat: „Honzo, vstávej, bude půl“. Pak trávit hodiny ve škole v lavici a odpoledne dělat doma úkoly. Ten sen a přání v jednom se nikdy nestane.

Ráno mi nebylo dobře, tak mě mamča nechala doma. Řadí tu nějaký nový vir z Číny, tak prý ať raději do školy nechodím a uvidíme odpoledne. Nádhera! Jeden den z mého snu se stává reálným, nebývám nemocný, takže tohle si fakt užívám. Ještě netuším, že si to budu užívat do omrzení. Je březen, takže vydržet v posteli není problém a úplně fit nejsem. Asi v jedenáct dopoledne zvoní otravně telefon. „Honzíku, od zítra jsou zavřené školy!“ zní na druhé straně mámin hlas. „Mami, já spím a tohle je trapný vtip“. Vtip to nebyl, školy se opravdu z nařízení vlády zavřely a my se začali vzdělávat takzvaným distančním vzděláváním. První týdny byly náročné asi pro všechny, byl jsem od rána do večera doma sám, nikam jsem z důvodu omezeného pohybu nechodil a do toho se sám učit???. Každý večer jsem slyšel: „Učil jsi se? Díval jsi se na mail, jestli tam není nový úkol? Ukaž, co už máš hotovo z tabulky.“

Týdny a týdny pořád dokola, konečně se situace trochu rozvolnila, začal jsem chodit ven s kamarády, ale distanční studium viselo pořád nade mnou jako strašák. Co mám hotové, co nemám? Jestli já bych raději neslyšel každé ráno: „Honzo, vstávej, bude půl,“ a pak šel do školy.

Zase přání, nové, neobvyklé přání.

Napsal Honza Haspekl, 8. C

Lze si užít Velikonoce i v karanténě?

Lze si užít Velikonoce i v karanténě? Samozřejmě! Abychom si užili Velikonoce z karantény, hledejme výhody.

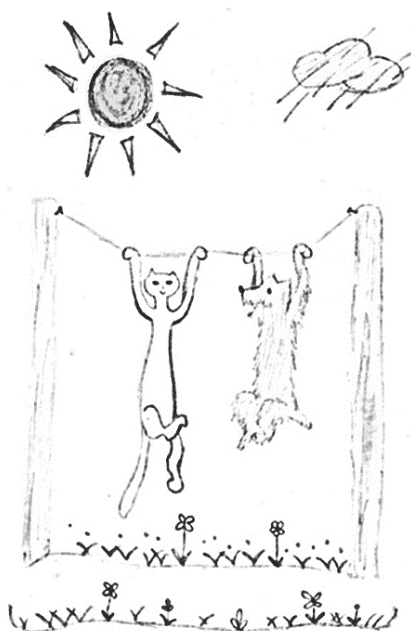
Neumíte zdobit kraslice? Stáhněte z internetu obrázek té nejkrásnější kraslice, jakou byste nikdy nezvládli, a rozešlete ho všem známým. Vystačíte si s jedinou a navíc po sobě nezanecháte žádnou uhlíkovou stopu. Jak ekologické!

Další výhodou je, že se my holky vyhneme zbytečnému násilí. Nikdo nás nevymlátí po zadku. Protože pomlázka není od mlácení, ale od pomlazení, což je omlazení milované bytosti. Navrhujeme jít ještě dál, a udělat z toho rovnou pomazlení.

Dalším tématem, kterému se v této době můžeme věnovat, je vzkříšení. Co když se to někomu z nás jednou stane? Co pak? Pojdme si tedy z karantény připravit záložní plán. Zaprvé dobré kafe. To probudí každého! Dále si můžeme trochu zacvičit a nakonec se posilnit ugrilováním velikonočního králíka. Takhle nikoho z nás z toho vzkříšení neklepne.

A to byly moje tipy, jak přežít skvělé Velikonoce i z karantény. Chce to klid a nohy v teple. Veselé svátky všem.

Napsala Veronica Zucchi, 9. B

Postřehy našeho bývalého žáka: Přemýšlíte, kam na školu?

Na tuto otázku jsem si musel také odpovědět. Myslím, že je to jedno z nejdůležitějších rozhodnutí našeho života. Začátkem deváté třídy jsem přemýšlel nad tím, kam vůbec půjdu. Co chci vlastně dělat v budoucnu? Každý to musí posoudit sám, ale myslím, že je to velmi těžká otázka. V té době jsem se rozhodl, že bych chtěl studovat školu v Praze. Poté jsem přemýšlel nad zaměřením školy. Nakonec jsem si vybral Střední odbornou školu, Praha 5, Drtinova 3/498 se zaměřením právní a sociální služby.

Na každém z vás je, abyste se rozhodli pro školu, která vás bude hlavně bavit. Myslíte, že vám zde moji školu pouze vychválím, abyste se k nám přihlásili. To by přeci nebylo vůbec objektivní. Samozřejmě máme na škole pozitiva i negativa, asi jako každá škola.

Dnes jsem již ve třetím ročníku. Ptáte se, proč jsem si tuto školu vybral? Chodíme na výstavy, přednášky v parlamentu, do divadel a kin. Největší výhodou mého oboru je, že ve třetím ročníku máme Znakový jazyk na velmi vysoké úrovni. Negativních stránek mojí školy není zas tak mnoho, ale pár se jich najde. Jako problém naší školy vnímám nepoužívání systému bakalářů na dostatečné úrovni. Další špatnou stránkou je, že kluci mají tělocvik v odpoledních hodinách, když už ve škole nikdo není. Časem si na tyto malé problémy zvykne každý. Opravdovou výhodou je dopravní dostupnost školy.

To by bylo ode mne vše. Teď si udělejte názor každý sám. Pokud vás moje škola zaujala, dozvíte se více na <http://stredniskoladrstinova.cz/> .

Napsal David Schamberger (listopad 2019)

Ondatra pižmová

Ondatra pižmová je savec. Do Evropy byly ondatry přivezeny ze Severní Ameriky. Ondatra žije v řekách, rybnících a jezerech.

Kníže Colloredo-Mannsfeld si nechal do Čech přivést ondatru evropskou okolo roku 1906. Od hamburského obchodníka se zvířít si nechal přivést celkem 10 párů ondatr evropských, také se jim přezdívalo bobříci pižmoví.

Nejdříve přivezli čtyři páry, které dovezli ze státu Ohio a byly vypuštěny do Charvátova rybníka u Voznice. Tam ondatry rychle zdomácněly, přizpůsobily se podnebí a začaly se množit. Málkdo o ondatrách věděl a zezačátku byly ondatry střeženy. Byl přísně zakázán jejich odstřel.

Velmi rychle se potom ondatry rozšířily do okolních krajín.

Novináři se zeptali lidí ze zámku a ti jim pověděli: „Krysy pižmové sem přišly ze Severní Ameriky a byly určeny k oživení zdejšího zámeckého parku, za tímto účelem byly také na břehu velkého rybníka v tomto parku puštěny. Bohužel krysy se odtud brzo vytratily a po okolí roztrousily. Počet sem příšlých myší přesně udati nemůžeme.“

Na památku těchto živočichů je v zámeckém parku na Dobříši soška ondatry evropské.

Připravila Eliška

Zdroj: www.dobrisiskoaktualne.cz

Střípky z komunikace žáků a rodičů během distančního vyučování

Dobrý den, práci jsem odeslal. Tyhle online testíky se mi líbí víc než ty předtím ve škole, jsou takové pohodářské. 😊 Navrhoval bych u nich zůstat i po návratu do školy.

Až přijdu do školy, políbím lavici...

Dobrý den paní učitelko, omlouvám že jsem nebil opět na hodině AJ nejde mi se přes hangouts k vám připojit, ale alespon se učím samovolně.

Vojta: „Paní učitelko, kolik Vám je let?“
Vyučující: „To ti neřeknu, já už jsem stará.“
Vojta: „To ne, vy jste jenom mladá už moc dlouho.“

Dobrý den paní učitelko, přečetla jsem první knihu a udelala jsem zápis :-) čtení mně začalo bavit a už se těším na další knihu :-D

Paní učitelko, moc se omlouvám, že jsem se nedostavil na online hovor, ale zaspal jsem. Vzbudil jsem se v 9, tak jsem si řekl, že mám ještě hodinu a půl čas a najednou bylo 12. Ještě jednou se omlouvám.

Paní učitelko, Matýsek chtěl nakreslit celou třídu, nějak to nestihl, jste tam vy a on, ostatní děti jsou ty černé tečky na koberci.

A co měl vlastně kdo v tomto čísle na triku?

Anička – rozhovor

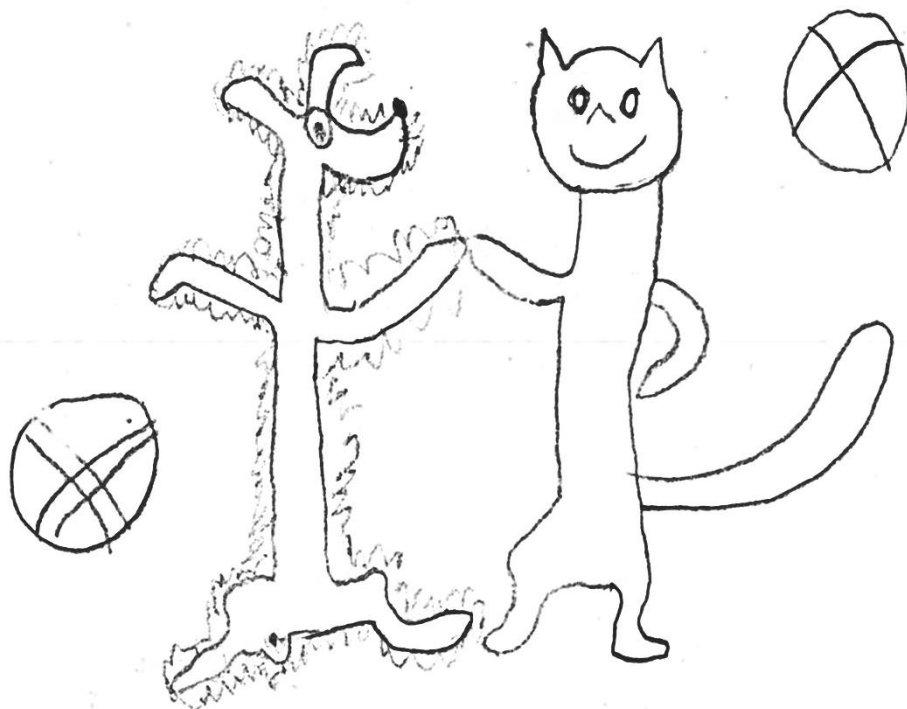
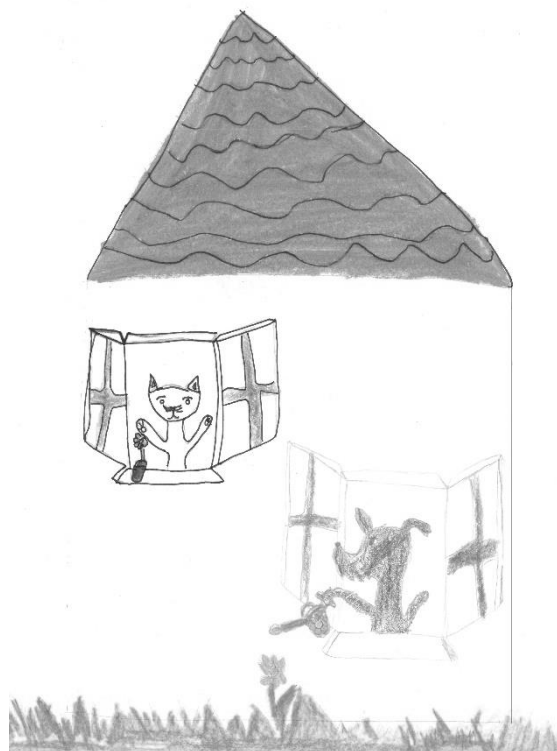
Eliška – rozhovor, článek o ondatře,
ilustrace

Ema – ilustrace, článek o Dášeňce

Mojmír – pomoc s vydáním

Sam – článek o KD Dobříš

Za příspěvky děkujeme také žákům ze současné 6. C, 8. B, 8. C, 9. A a 9. B.
Poděkování za pomoc s ilustrováním tohoto čísla patří také žákům loňské 9. C.

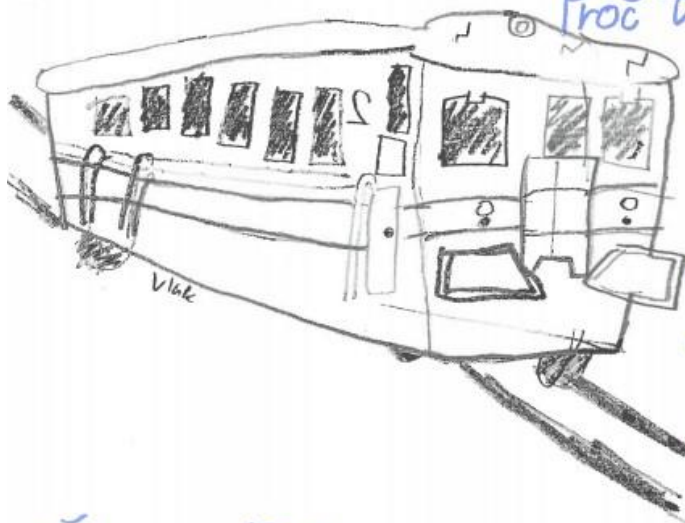
Název: Třebov
 Kde to je: Jindřichohradecký
 Hradecký
 vzdálenost od DB: 134,2 km

Proč tam jet

- Jezdí se na kole
- sou tam hrady a zámky
- je tam borůvko brání
- Dobré jídla v hospodě

S. Pincová 5.C

Název: Jindřichohradecké úzkokolejky
 Kde to je: Jihočeský kraj
 Vzdálenost od Dobrušky: 422 km
 Proč tam jet:

- je to výborný zážitek
- V trase je zastávka Kaprouh, kde údajně vyhodili Járu Cimrmana aby černého pasažéra z vlaku.
- V železničních stanicích jsou vydávány lepenkové jízdenky
- Mnohá stanice fungují jako penzion, dá se tam přespat (i víno) a zase odjet

A. Čiháková 5.C

